

**Klasa VI -wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia
poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z
realizacji programu nauczania muzyki *Klucz do muzyki*
w roku szkolnym 2019/2020**

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.

Uczeń indywidualnie i zespołowo muzykuje, tworzy i improwizuje proste struktury dźwiękowe i układy ruchowo-taneczne, przedstawia cechy i charakter wykonywanych utworów werbalnie i pozawerbalnie, rozwijając swoje zdolności i umiejętności muzyczne, preferencje oraz umiejętności wartościowania wytworów kultury.

II. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.

Uczeń rozumie podstawowe pojęcia i terminy muzyczne niezbędne w praktyce wykonawczej, percepcji oraz prowadzeniu rozmów o muzyce, poszukiwaniu informacji i twórczym działaniu, dostrzegając przy tym wzajemne relacje między nimi.

III. Wiedza o kulturze muzycznej, narodowym i światowym dziedzictwie kulturowym.

Uczeń interpretuje zjawiska związane z kulturą muzyczną, słucha muzyki, rozpoznaje, rozróżnia i omawia jej cechy, przedstawia własny stosunek do słuchanego i wykonywanego repertuaru, jest świadomym odbiorcą sztuki.

Wymagania edukacyjne i zasady oceniania uwzględniają różnorodność uzdolnień muzycznych uczniów. W ocenie brany będzie w równym stopniu pod uwagę stosunek do przedmiotu, posiadana wiedza i umiejętności, jak i indywidualne osiągnięcia artystyczne.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów w podziale na formy:

- w zakresie śpiewu i mowy,
- w zakresie gry na instrumentach,
- w zakresie form ruchowych,
- w zakresie słuchania muzyki,
- w zakresie form twórczych,

Ocenianie bieżące:

- śpiew, rytmizacja, gra na instrumentach,
- kartkówki (z trzech ostatnich lekcji) – bez zapowiedzi,
- quizy, sprawdziany i konkursy wewnątrzklasowe,
- karty pracy i pisemne testy,
- ćwiczenia muzyczne (rytmiczne, metodyczne, słuchowe, ruchowe),
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna (znajomość podstawowych terminów muzycznych, wiadomości o epokach i stylach w plastyce i muzyce oraz o wybitnych przedstawicielach świata muzyki i ich wybranych dziełach),
- wykonanie pracy wymagającej dłuższego czasu realizacji (np. tworzenie szkolnej lub klasowej gazetki, okazjonalnego programu artystycznego, prezentacji multimedialnej).

O nieprzygotowaniu uczniów informuje nauczyciela zaraz po wejściu do klasy. Zgłoszenia mogą dotyczyć: braku zeszytu, podręcznika, gotowości do odpowiedzi. Trzecie nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną. Na uzupełnienie wszelkich zaległości spowodowanych nieobecnością uczniów ma czas nie dłuższy niż dwa tygodnie.

Aktywność i zaangażowanie na lekcji dotyczy samodzielnego rozwiązywania zadań i problemów. Za aktywną postawę uczeń może zdobyć „+”. Trzykrotne otrzymanie plusa równe jest uzyskaniu oceny bardzo dobrej.

Ocena śródroczna wystawiona zostanie z uwzględnieniem kryteriów wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu nauczania. Odzwierciedlać będzie postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację.

Ocena roczna uwzględnia wiedzę oraz umiejętności ucznia zdobyte i utrwalone w ciągu całego roku. Podobnie jak ocena śródroczna uwzględniać będzie zapisy, które wynikają z wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

- 1) jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, z którą zostali zapoznani przez wychowawcę klasy w terminie 10 dni przed rocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej na spotkaniu z rodzicami, to zgłaszają swoje zastrzeżenia do dyrektora szkoły w formie pisemnej (podanie, wnioski) w terminie 2 dni roboczych od dnia zapoznania z propozycją oceny;
- 2) dyrektor szkoły następnego dnia informuje na piśmie ucznia lub jego rodziców o wyznaczonym dniu, w którym odbędzie się pisemne i ustne sprawdzenie umiejętności i wiedzy ucznia w zakresie danych zajęć obowiązkowych i dodatkowych;
- 3) sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia po wyrażeniu niezgody ucznia lub jego rodziców z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych odbywa się w części pisemnej i w części ustnej z każdego z przedmiotów, dla których uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, w terminie 4 dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń ucznia lub jego rodziców;
- 4) sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych;
- 5) z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządza się protokół (oddzielny dla każdego przedmiotu z zajęć obowiązkowych i dodatkowych), który zawiera: imiona i nazwiska nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; termin tych czynności; zadania sprawdzające; wynik czynności sprawdzających oraz ustaloną ostateczną ocenę; podpisy nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców oraz protokół z przeprowadzonych czynności sprawdzających znajduje się w dokumentacji szkoły.

Oceny bieżące, śródroczne oraz roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, począwszy od klasy czwartej szkoły podstawowej ustala się w stopniach według następującej skali:

- a) stopień celujący - 6,
- b) stopień bardzo dobry - 5,
- c) stopień dobry - 4,
- d) stopień dostateczny - 3,
- e) stopień dopuszczający - 2,

f) stopień niedostateczny - 1.

Przyjęto następujące **przeliczenie procentowe** punktów na stopnie – w testach, sprawdzianach, pracach klasowych:

- 1) 0 – 30% niedostateczny;
- 2) 31 – 50% dopuszczający;
- 3) 51 – 70% dostateczny;
- 4) 71 – 90 % dobry;
- 5) 91 – 99% bardzo dobry
- 6) 100% - celujący

Ogólne kryteria wymagań na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także:

- szczególnie interesuje się muzyką, posiada rozszerzone wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej,
- ma wzorowo zorganizowany warsztat pracy,
- wyróżnia się aktywnością na lekcjach,
- rozwija indywidualne uzdolnienia artystyczne i zainteresowania muzyczne na zajęciach pozalekcyjnych, np. w zespole wokalnym,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- prezentuje swoje umiejętności muzyczne w szkolnych i lokalnych uroczystościach, akademiach, imprezach artystycznych,
- reprezentuje szkołę w konkursach muzycznych,
- uczestniczy w życiu kulturalnym poprzez udział w koncertach i spektaklach muzycznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował na wysokim poziomie zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, ponadto:

- posługuje się w szerokim zakresie zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- realizuje pomysły muzyczne rozwijając, własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne,
- ma bardzo dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- wykazuje dużą aktywność na lekcji,
- starannie wykonuje ćwiczenia praktyczne,
- bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi bronić swoich poglądów i własną twórczą postawę,
- jest zawsze przygotowany do zajęć.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy w stopniu dobrym, a także:

- potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych,
- stara się wywiązywać ze swoich obowiązków,
- ma dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania praktyczne i teoretyczne,
- pracuje systematycznie i efektywnie (indywidualnie i w zespole),

- poprawnie formułuje wnioski,
- dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- bierze czynny udział w zajęciach lekcyjnych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który częściowo opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki oraz:

- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe,
- wykonuje typowe ćwiczenia i zadania muzyczne o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela,
- nie pracuje systematycznie,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- przejawia niezdecydowanie i powściągliwość w działaniach muzycznych,
- ma słabo zorganizowany warsztat pracy.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, a także:

- z pomocą nauczyciela realizuje ćwiczenia i zadania muzyczne o łatwym stopniu trudności,
- nie potrafi samodzielnie wykonać działań w poszczególnych formach aktywności,
- nie pracuje systematycznie, - niestarannie wykonuje ćwiczenia z kart pracy,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- biernie uczestniczy w zajęciach,
- trudno organizuje swój warsztat pracy,
- nie wywiązuje się z obowiązków i powierzonych zadań.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania oraz:

- nie przejawia zainteresowania przedmiotem oraz żadnej aktywności muzycznej,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu,
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych,
- jest stale nieprzygotowany do lekcji,
- nie uzupełnia ćwiczeń z karty pracy,
- nie wykazuje żadnej chęci poprawy oceny,
- wykazuje całkowitą niechęć do przedmiotu oraz pracy,
- *ocena ta nie wynika z możliwości czy z braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy.*

Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach.

1. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są **uczniom** na jednym z pierwszych zajęć w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych.

2. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są rodzicom na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych, a dodatkowo potwierdzony podpisem rodzica na liście potwierdzającej zapoznanie się z aktami wewnętrznymi szkoły. Informacja na temat wymagań edukacyjnych obejmuje zakres wiadomości i umiejętności z poszczególnych edukacji nauczania, uwzględnia poziom wymagań na poszczególne oceny szkolne.

3. Ocenianie ucznia jest jawne i odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia..

4. Sprawdzone i ocenione sprawdziany, karty pracy, kartkówki uczeń i rodzice otrzymują do wglądu, zawsze, gdy znajdzie taka potrzeba.

6. Sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.

7. Informacje o postępach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz w czasie dni otwartych szkoły.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom w klasie VI

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- przejawia wyjątkowe zdolności i zainteresowania muzyką, oraz posiada umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą
- bierze czynny udział w wybranej formie artystycznej w szkole lub poza szkołą,
- bierze udział w konkursach, festiwalach i przeglądach i zdobywa nagrody lub wyróżnienia,
- wykazuje zainteresowania literaturą muzyczną wykraczającą poza program klasy VI.
- posiada wiedzę zdobytą z innych źródeł (podręczniki, leksykony, internet itp.),
- wykonuje różne dodatkowe zadania twórcze,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze śpiewa pod względem intonacyjnym i rytmicznym,
- jest bardzo aktywny muzycznie,
- potrafi opowiedzieć o życiu i twórczości Stanisława Moniuszki, a także o operze jako dużej formie muzycznej;
- umie zaśpiewać solo *Odę do Radości*,
- potrafi opowiedzieć o życiu i twórczości L.van Beethowena,
- potrafi zaśpiewać w kanonie,
- gra na flecie kolędę wybraną przez siebie,
- potrafi określić rodzaj głosu śpiewaka wykonującego, słuchaną arię,
- wykonuje dodatkowe zadania twórcze,
- potrafi zaśpiewać z pamięci minimum 10 różnorodnych piosenek (w tym hymn państwowy) z repertuaru dziecięcego, popularnego i ludowego,
 - potrafi samodzielnie rytmizować teksty piosenek,
- gra na instrumencie (dzwonki chromatyczne lub flet szkolny prosty) całe melodie pod względem melodycznym i rytmicznym,
 - zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu klasy VI,
 - rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
 - zna nazwiska oraz twórczość wybitnych polskich kompozytorów poznanych w kl. VI,
 - potrafi rozpoznać i określić charakterystyczne cechy utworów muzycznych oraz tańców narodowych poznanych w klasie VI,
 - zna grupy instrumentów muzycznych poznanych w klasie VI,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- pracuje systematycznie na zajęciach,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- wykonuje zadania i ćwiczenia o średnim stopniu trudności,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa siedem pieśni i piosenek,

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- wie, kim był Stanisław Moniuszko, potrafi wymienić dwie jego kompozycje, w tym tytuł co najmniej jednej opery
- umie zaśpiewać solo z niewielkimi błędami *Odę do Radości*,
- gra na flecie kolędę wybraną przez siebie,
- rytmizuje łatwe teksty,
- określa charakterystyczne cechy słuchanego utworu, wymienia grupy instrumentów,
- potrafi rozpoznać podczas słuchania tańce narodowe i określić ich cechy,
- wykonuje z drobnymi błędami ćwiczenia z kart pracy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pracuje na zajęciach w miarę systematycznie i na miarę swoich możliwości,
- wykonuje samodzielnie zadania wg poznanego wzorca,
- w śpiewie popełnia dużo błędów (głównie intonacyjnych),
- z pomocą nauczyciela określa kim jest Stanisław Moniuszko,
- umie zaśpiewać w grupie *Odę do Radości*,
- potrafi zaśpiewać hymn państwowy z pomocą tekstu z kartki,
- potrafi zaśpiewać sześć dowolnie wybrane piosenki z podręcznika do kl. VI,
- z pomocą nauczyciela rytmizuje teksty piosenek,
- zna tylko niektóre podstawowe pojęcia i terminy muzyczne z programu klasy VI,
- próbuje dobrać do piosenki najprostszy akompaniament perkusyjny,
- wymienia nazwy polskich tańców narodowych,
- z pomocą nauczyciela określa charakterystyczne cechy słuchanych utworów,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zamiast śpiewania – rytmizuje tekst,
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- jest mało aktywny i niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- liczne braki w zadaniach z kart pracy niechętnie uzupełniane,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa dwie najprostsze piosenki przewidziane w podręczniku klasy VI.
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela,
- ma liczne braki w kartach pracy.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje w sytuacji kiedy, mimo zachęt ze strony nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności w klasie szóstej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszych poleceń wynikających z programu kl. VI. Nie wykonuje ćwiczeń poleconych na kartach pracy.

Ewa Orzoł - nauczyciel muzyki